

سند نقشه جامع علمی کشور

مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۴

مقدمه

دستیابی به آرمان های بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مستلزم تلاش همه جانبه در تمام ابعاد فرهنگی، علمی، اجتماعی و اقتصادی است. از این رو تدوین و اجرای برنامه های پیشرفت در بازه های زمانی معین و اختصاص منابع لازم برای تحقق اهداف این برنامه ها از لوازم ضروری احراز جایگاهی در شأن ایران اسلامی است. از سوی دیگر مقوله علم و فناوری از مهم ترین زیر ساختهای پیشرفت کشور و ابزار جدی رقابت در عرصه های مختلف است. به این ترتیب تحقق آرمان های متعالی انقلاب اسلامی ایران نظیر احیای تمدن عظیم اسلامی، حضور سازنده، فعال و پیشرو در میان ملت ها و کسب آمادگی برای برقراری عدالت و معنویت در جهان در گرو پیشرفتی همه جانبه در علم است؛ علمی که دارای سه شاخصه عدالت، معنویت و عقلانیت است. در پرتو چنین علمی است که جامعه بشری آمادگی تحقق حکومت جهانی انسان کامل را یافته و در سایه چنین حکومتی ظرفیت و استعداد های بشر به شکوفایی و کمال خواهد رسید.

تحقق این اهداف نیازمند ترسیم نقشه راهی است که در آن نحوه طی مسیر، منابع و امکانات لازم، تقسیم کار در سطح ملی و الزامات طی این مسیر به طور شفاف و دقیق مشخص شده باشد. از این رو لازم است چشم انداز و راهبردها علم و فناوری در سطح کلان و عملیاتی تر نظیر برنامه های پنج ساله توسعه کشور، تدوین شود. در ترسیم این نقشه کوشش شده تا با الهام گیری از اسناد بالا دستی و بهره گیری از ارزشهای بنیادین آنها و توجه به اهداف راهبردی نظام جمهوری اسلامی ایران، چشم انداز علم و فناوری در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی تبیین شود. در این چشم انداز، «جمهوری اسلامی ایران با اتکال به قدرت لایزال الهی و با احیای فرهنگ و برپایی تمدن اسلامی – ایرانی برای پیشرفت ملی، گسترش عدالت و الهام بخشی در جهان، کشوری برخوردار از انسان های صالح، فرهیخته، سالم و تربیت یافته در مکتب اسلام و انقلاب و با دانشمندی در تراز برترین های جهان؛ توانا در تولید و توسعه علم و فناوری و نوآوری و به کارگیری دستاوردهای آن و پیشتاز در مرزهای دانش و فناوری با مرجعیت علمی در جهان» خواهد بود.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با درکی هوشمندانه از ظرفیت کشور در ایفای این نقش خطیر و نیز با اشراف بر امکانات و استعدادهای عظیم موجود در کشور، خواستار هدف گذاری دقیق در زمینه علم و فناوری و برنامه ریزی های عملیاتی، زمان بندی شده و یکپارچه در سطوح مختلف این عرصه شده اند ایشان بارها بر لزوم بهره برداری بهینه از مجموعه منابع کشور برای حرکتی منظم و پیوسته از وضعیت موجود به جایگاه علمی آرمانی، در قالب نقشه جامع علمی کشور تأکید داشته اند. این تأکیدات در کنار رهنمودهای سالهای گذشته معظم له با مضامین جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و نیز انتظار جدی ایشان برای اهتمام و جدیت در مسیر پیشرفت علمی کشور موجب گردید که تدوین نقشه جامع علمی کشور به طور ویژه در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گیرد.

نقشه جامع علمی کشور بنا به تعریف، مجموعه ای است جامع و هماهنگ و پویا و آینده نگر، شامل مبانی، اهداف، سیاستها و راهبردها، ساختارها و الزامات تحول راهبردی علم و فناوری مبتنی بر ارزش های اسلامی برای دستیابی به اهداف چشم انداز بیست ساله کشور در این سند تلاش شده بر مبانی ارزشی و بومی کشور، تجربیات گذشته و نظریه ها و نمونه های علمی و تجارب علمی تکیه شود. در این خصوص توجه به نکات زیر ضروری است:

نقشه جامع علمی کشور در چارچوب رهنمود های رهبر کبیر انقلاب اسلامی (ره) و مقام معظم رهبری و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است و با پیش بینی سازو کارهای لازم و بروز رسانی، توانایی تبیین ساحت علمی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت را دارا می باشد.

این نقشه حاصل برنامه ریزی و فعالیت و تلاش کارگروه های متعدد کارشناسی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ انجام پژوهشهای گوناگون؛ بهره گرفتن از پژوهشهای موجود و مشارکت جمع زیادی از صاحب نظران و اندیشمندان عرصه علم و فناوری کشور اعم از دست اندر کاران سیاستگذاری و مدیریت کلان نظام علمی کشور، مدیران، استادان و پژوهشگران دانشگاه ها و پژوهشگا ها، قطب ها و انجمنهای علمی کشور، کارشناسان آموزش و پرورش، صاحب نظران حوزه علمیه قم و مدیران و مسؤولان علم و فناوری از دستگاه ها و بخش های اجرایی کشور است که از همه آنان قدردانی و تشکر می شود.

مجموعه پژوهشها و آرای صاحب نظران که پشتوانه علمی و پژوهشی این نقشه محسوب می شوند در قالب مجلدات متعدد تحت عنوان اسناد پشتیبان نقشه جامع علمی کشور تنظیم و برای بهره برداری به تدریج توسط دبیر خانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در دسترس عموم قرار می گیرد.

با ابلاغ نقشه جامع علمی کشور لازم است کلیه دستگاه های اجرایی و نهادها نهایت تلاش خود برای اجرای کامل برنامه ها و انجام اقدامات لازم را به کار گیرند. امید است که با اجرای این نقشه زمینه و بستر لازم برای تحقق کامل اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و انتظارات به حق مقام معظم رهبری از جامعه علمی فراهم شود، ان شاء الله.

فصل اول: ارزشهای بنیادین و الگوی نظری نقشه جامع علمی کشور

۱-۱- مبانی و ارزشهای بنیادین جامع علمی کشور

مبانی ارزشی نظام علم و فناوری کشور بر پایه مبانی نظری که در مجموعه اسناد پشتیبان نقشه جامع علمی ارزشی ارائه شده، استوار است و به مثابه روح حاکم بر حرکت علمی کشور، مشخص کننده جهت گیریهای نظام و اولویت ها و باید و نباید ها در عرصه های آموزش پرورش، پژوهش و فناوری برای حرکت در مسیر بسط اندیشه الهی و گسترش اندیشه حاکمیت جهانی و نیل به جامعه جهانی سرشار از عدالت و توحید تحت مدیریت انسان کامل است. مهمترین این ارزشها عبارتند از:

۱ - حاکمیت جهان بینی توحیدی اسلام در کلیه ابعاد علم و فناوری

۲ - علم هدایتگر و هدفمندی آخرت گرایانه علم و فناوری؛

۳ - عدالت محوری، پرورش استعدادها و دستیابی همگان به خصوص مستضعفان در حوزه علم و فناوری، و تقویت خلاقیت، نهوآوری و خطر پذیری در علم؛

۴ - کرامت انسان با تکیه بر فطرت حقیقت جو، عقلگرا، علم طلب و آزادگی وی؛

۵ - آزاد اندیشی و تبادل آراء و تضارب افکار (جدال احسن)؛

۶ - توجه به اصل عقلانیت، تکریم علم و عالم، ارزشمندی ذاتی علم و ضرورت احترام حقوقی و اخلاقی به آفرینش های فکری - علمی؛ و دستاوردهای علمی بشری و بهره گیری از آنها در چارچوب نظام ارزشی اسلام؛

۷ - علم و فناوری کمال آفرین، توانمند ساز، آفرین و هماهنگ با محیط زیست و سلامت معنوی و جسمی و روانی و اجتماعی آحاد جامعه؛

۸ - ایجاد تحول بنیادین علمی بخصوص در بازبینی و طراحی علوم انسانی در چارچوب جهان بینی اسلامی؛

۹ - تعامل فعال و الهام بخش با محیط جهانی و فرآیند های توسعه علم و فناوری در جهان؛

۱۰ - اخلاق محوری، تقدم مصالح عمومی بر منافع فردی و گروهی، تقویت روحیه تعاون و مشارکت و مسئولیت پذیری آحاد جامعه علمی و نهادهای مرتبط با آن.

۱ - ۲ ویژگی های اصلی الگوی نظام علم و فناوری و نوآوری

الگوی مناسب نظام علم و فناوری و نوآوری ویژه جامعه ایرانی که به دنبال احیای فرهنگ و ایجاد تمدن نوین اسلامی - ایرانی است باید ویژگی های اصلی زیر را داشته باشد:

۱. ترکیب عرضه محوری و تقاضا محوری: با توجه به اهداف و آرمانها و اولویتهای بلند مدت نظام و کافی نبودن تقاضای بخشهای اقتصادی و صنعتی از موارد مذکور، برخی حوزه های اولویت دار باید مورد حمایت ویژه قرار گیرند. این وجه از نظام علم و فناوری معطوف به تولید و عرضه دانش بر مبنای اهداف و آرمانهای جامعه است. از سوی دیگر افزایش تقاضای نظامهای فرهنگی، سیاسی، صنعتی و اقتصادی ملی و فراملی و در نتیجه تجاری کردن دانش و فناوری، اهمیت ویژه ای در پیشرفت همه جانبه و پایدار کشور دارد. بنابراین، الگوی مناسب برای نظام علم و فناوری جامعه ایرانی در این زمینه ترکیبی از الگوهای عرضه محوری و تقاضا محوری است.

۲. اجتماع دو رویکرد برو مداری و درون مداری: نظام علم و فناوری جامعه ایرانی از نظر توجه به نیازها و قابلیتها و ظرفیتهای بومی و مزیتها نسبی کشور، درون مدار است. از سوی دیگر با توجه به فرصتهای پیش رو در جهان و کشورهای اسلامی، در عرصه علم و فناوری با جهان اسلام و سایر کشورها مشارکت فعال دارد و بنابراین در این زمینه برون مدار است.

۳. تلفیق آموزش با تربیت و پژوهش و مهارت: از آنجا که علم و عمل توأمان، عامل پیشرفت همه جانبه و پایدار کشور است باید الگوی تفکیکی حاکم بر نظام فعلی علم و فناوری به سرعت در جهت الگویی تلفیقی تحول یابد. بدین منظور این تلفیق باید از آموزش ابتدایی آغاز و در تمام دوره های آموزشی ادامه یابد و در نتیجه الگوی آموزشی حافظه مدار فعلی جای خود را به الگوی مبتنی بر یادگیری دانش به همراه تربیت انسانها و پرورش مهارتها و پژوهش بدهد. در نظام آموزش عالی نیز رویکرد پژوهش محوری تقویت خواهد شد.

فصل دوم :

وضع مطلوب علم و فناوری

وضع مطلوب علم و فناوری بر مبنای وضع موجود علم و فناوری و تحلیل نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها که در مجموعه اسناد پشتیبان نقشه جامع آمده تدوین گردیده است.

۲ - ۱ چشم انداز علم و فناوری جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی

جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی در علم و فناوری، با اتکال به قدرت لایزال الهی و با احیای فرهنگ و بر پایی تمدن نوین اسلامی - ایرانی برای پیشرفت ملی، گسترش عدالت و الهام بخشی در جهان، کشوری خواهد بود:

برخوردار از انسانهای صالح، فرهیخته، سالم و تربیت شده در مکتب اسلام و انقلاب و با دانشمندانی در طراز برترینهای جهان؛

توانا در تولید و توسعه علم و فناوری و نوآوری و به کارگیری دستاوردهای آن؛

پیشتاز در مرزهای دانش و فناوری با مرجعیت علمی در جهان.

۲ - ۲ اهداف کلان نظام علم و فناوری کشور

۱ - دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در جهان اسلام و احراز جایگاه برجسته علمی و الهام بخشی در جهان؛

۲ - استقرار جامعه دانش بنیان، عدالت محور و برخوردار از انسانهای شایسته و فرهیخته و نخبه برای احراز مرجعیت علمی در

جهان؛

۳ - تعمیق و گسترش آموزشهای عمومی و تخصصی همراه با تقویت اخلاق و آزاد اندیشی و روحیه خلاقیت در آحاد جامعه، به ویژه نسل جوان؛

۴ - دستیابی به توسعه علوم و فناوریهای نوین و نافع، متناسب با اولویتها و نیازها و مزیتهای نسبی کشور؛ و انتشار و به کارگیری آنها در نهادهای مختلف آموزشی و صنعتی و خدماتی؛

۵ - افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی به بیش از ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور؛

۶ - ارتقای جایگاه زبان فارسی در بین زبانهای بین المللی علمی؛

۷ - کمک به ارتقای علم و فناوری در جهان اسلام و احیای موقعیت محوری تاریخی ایران در فرهنگ و تمدن اسلامی؛

۸ - گسترش همکاری در حوزه های علوم و فناوری با مراکز علمی معتبر بین المللی.

۲ - ۳. اهداف بخشی نظام علم، فناوری و نوآوری کشور

۱ - دستیابی آحاد جامعه به سطح مناسب دانش عمومی و از بین رفتن بی سوادی؛

۲ - پوشش کامل دوره آموزش عمومی؛

۳ - ایجاد نظام آموزشی مناسب برای هدایت دانش آموزان در جهت:

۳-۱- کسب فضایل، شناخت مسئولیتها و وظایف در برابر خدا، خود، جامعه و خلقت؛

۳-۲. تقویت قدرت تفکر و خرد ورزی؛

۳-۳. کسب آمادگی برای ورود به زندگی مستقل و تشکیل خانواده؛

۳-۴. حضور مسئولانه و مؤثر در نظام اجتماعی؛

۳-۵. پرورش استعداد های شغلی و پدید آوردن آینده شغلی برای برآوردن نیازهای جامعه؛

۳-۶. پرورش استعداد های علمی برای ورود به دوره تخصصی؛

۴- دستیابی به سطح دانش و مهارت نیروی کار کشور متناسب با معیار جهانی و در جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه و بازار کار داخلی و بین المللی؛

۵- کسب رتبه نخست در رتبه بندی دانشگاه های جهان اسلام و احراز جایگاه شاخص در بین دانشگاه های دنیا؛

۶- دستیابی به نسبت مطلوب تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان متناسب با سطح بندی دانشگاهها و نیازهای کشور؛

۷- ارتقاء سطح مطلوب تولید علم در علوم انسانی بر اساس مبانی اسلامی و نیاز های بومی؛

۸- تثبیت جایگاه کشور در:

علوم و فناوری های حوزه نفت و گاز به منظور دستیابی به نقش محوری در منطقه؛

فناوری اطلاعات به منظور کسب جایگاه اول در حوزه علم و فناوری در جهان اسلام؛

فناوری زیستی به منظور کسب ۳ درصد از بازار جهانی مربوطه؛

فناوریهای نانو و میکرو به منظور کسب ۲ درصد از بازار جهانی مربوطه؛

۹- کسب دانش طراحی و ساخت نیروگاههای هسته ای، دستیابی به دانش انرژی گداخت و دستیابی به فناوری اعزام انسان به فضا و کسب دانش طراحی و ساخت و پرتاب ماهواره به مدار زمین آهنگ (GEO)، با مشارکت جهان اسلام و همکاریهای بین المللی.

۲-۴. کمیتهای مطلوب اهم شاخص های کلان علم و فناوری کشور

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص		
نزدیک به ۱۰۰ درصد	میزان واقعی دوره آموزش عمومی (ابتدایی و راهنمایی)	درصد پوشش تحصیلی کشور	۱
۹۵ درصد	میزان واقعی دوره متوسطه		
۶۰ درصد	مقدار ناخالص ثبت نام در آموزش عالی (از جمعیت ۱۸ تا ۲۴ سال کشور)		
۳۰ درصد	سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی از کل دانشجویان		
۳/۵ درصد	سهم دانشجویان دکتری از کل دانشجویان		

۱- توزیع کمیت های مرتبط با سرمایه انسانی در حوزه های مختلف باتوجه به نیاز واقعی کشور توسط ستاد راهبری اجرای نقشه جامع تصویب خواهد شد. البته در حوزه علوم انسانی کمیت های مطلوب توسط شورای تخصصی تحول علوم انسانی پیشنهاد خواهد شد.

۱.۲۰۰.۰۰۰ نفر	تعداد فارغ التحصیلان دانشگاهی (سالیانه)		۲	اخلاق و ایمان
-	تعداد پژوهشگر تمام وقت			
۱۰ درصد	دولت			
۵۰ درصد	موسسات آموزش عالی و پژوهشی و حوزه های علمیه			
۴۰ درصد	بنگاه های اقتصادی - تجاری - صنعتی و نهادهای عمومی و غیرانتفاعی			
۲.۰۰۰ نفر	تعداد اعضای هیات علمی تمام وقت در یک میلیون نفر جمعیت			
-	نسبت متخصصان ایرانی مقیم خارج به کل متخصصان کشور			
-	میزان نفوذ فرهنگ و ارزشهای اسلامی در محیطهای علمی			
-	میزان پایبندی به اعتقادات و باورهای اسلامی			
-	میزان التزام افراد به احکام اسلامی در محیطهای علمی			
-	میزان رعایت اخلاق حرفهای			
-	میزان اعتماد به توان خودی در توسعه کشور			
-	میزان پایبندی به قانون			
-	میزان پایبندی به انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی			
۸۰۰	(PPP) تعداد مقالات در هر میلیون نفر از جمعیت		۳	انتشارات علمی
۱۵	(CCP) میزان استنادات در واحد انتشارات			
۱۰	نسبت فارغ التحصیلان دانشگاهی و حوزوی به مقالات نمایهسازی شده در نمایه های بین المللی			
۰/۴۰	نسبت مقالات نمایه سازی شده در سطح بینالمللی به تعداد اعضای هیئت علمی			
-	تعداد مقالات منتشرشده در مجموعه مقالات کامل همایشهای معتبر علمی داخلی و خارجی به تفکیک			
-	تعداد مقالات منتشر شده به زبان فارسی در مجلات نمایهشده در پایگاههای بینالمللی معتبر			
-	تعداد کتب علمی تخصصی تألیفشده و انتشار یافته توسط دانشگاهها، مراکز تحقیقاتی و ناشران معتبر علمی			
۱۶۰	شمار نشریات با نمایه بینالمللی معتبر			
۱۶۰	نشریه با فاکتور تأثیر بالاتر از ۳			
۵۰.۰۰۰	معتبر ملی ^۲	تعداد اختراعات و اکتشافات به ثبت رسیده به تفکیک ملی و بین المللی		
۱۰.۰۰۰	معتبر بین المللی			
۱۵۰۰	نسبت فارغ التحصیلان دانشگاهی به اختراعات ثبت شده در پایگاههای معتبر بینالمللی			
۰.۱۵	نسبت اختراعات ثبت شده در پایگاههای معتبر بینالمللی به تعداد اعضای هیئت علمی			
-	شاخص نوآوری			
-	شاخص دستیابی فناوری			
-	تعداد فناوری های پیشرفته کشور با رتبه جهانی بالا (۲۰ و بالاتر)			
-	تعداد شرکت های دانشبنیان			
-	تعداد مقالات علمی معتبر با بیش از یک نویسنده			
-	تعداد ثبت اختراعات با بیش از یک نام			
-	تعداد طرحهای تحقیقاتی با بیش از یک مجری			
۷ درصد	آموزش	سهم هزینه های آموزش و تحقیقات از تولید ناخالص داخلی	۵	کارگروهی
۴ درصد	تحقیقات			
۵۰ درصد	سهم بخش غیردولتی در تأمین هزینه های تحقیقات			
-	نسبت هزینه کرد اعتبارات تحقیقاتی در اولویتهای علم و فناوری به کل اعتبارات تحقیقاتی کشور			
-	حجم قراردادهای مشاوره و پژوهشی صنعت با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی			
-				
۷ درصد	آموزش	سهم هزینه های آموزش و تحقیقات از تولید ناخالص داخلی	۶	سرمایه گذاری
۴ درصد	تحقیقات			
۵۰ درصد	سهم بخش غیردولتی در تأمین هزینه های تحقیقات			
-	نسبت هزینه کرد اعتبارات تحقیقاتی در اولویتهای علم و فناوری به کل اعتبارات تحقیقاتی کشور			
-	حجم قراردادهای مشاوره و پژوهشی صنعت با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی			
-				

۲ - ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور بر اساس بند (ب) بخش (۵ - ۱) نهاد متولی اعتبار سنجی اختراعات و اکتشافات را معرفی خواهد نمود.

-	سهام هزینه کرد تحقیق و توسعه از کل هزینه های بخش صنعت		
-	سهام هزینه کرد تحقیق و توسعه صنعت در مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی از کل هزینه های بخش صنعت		
-	تعداد مقالات مشترک با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای اسلامی	مشارکت بین المللی	۸
-	تعداد پژوهش های بین المللی مشارکتی		
-	تعداد حوزه های علمی جدیدالتأسیس کشور برای نخستین بار در دنیا		
-	تعداد دانشمندان برجسته و مؤثر در مدیریت مجامع بینالمللی		
-	تعداد سخنرانان مدعو و اعضای کمیته های علمی و راهبری همایش های معتبر بینالمللی		
۲۲۵۰	تعداد مقالات بسیار پر استناد		
حداقل ۵ دانشگاه	تعداد دانشگاه ها و مراکز پژوهشی که در رتبه بندی جهانی جزء ۱۰ درصد بهترین مراکز هستند		
-	میزان جذب دانشجویان و متخصصان دیگر کشورها		
-	توزیع رشته ها و تناسب آن با نیازهای مناطق مختلف کشور	آموزشی آمیزش	۹
-	امکان ورود استعداد های مناطق مختلف به دانشگاهها		
-	امکان دسترسی به تحصیلات تکمیلی برای استعداد های مناطق مختلف		
۴ درصد	درصد رشد سالیانه سرانه تولید ناخالص داخلی ناشی از علم و فناوری	اثر بخشی	۱۰
-	درصد کاهش میزان بیکاری به دلیل توسعه علم و فناوری		
-	میزان رشد شاخص توسعه انسانی		
بیش از ۵۰ درصد	سهام تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی از تولید ناخالص داخلی کشور		
-	سهام صادرات مبتنی بر فناوری های بالا از کل صادرات غیر نفتی کشور به درصد		
-	صدور خدمات فنی و مهندسی		
۵۰ درصد	سهام ارزش افزوده تولیدی صنایع با فناوری بالا و متوسط از کل ارزش افزوده تولیدی کشور		
-	میزان مشارکت دانشمندان و محققان کشور در تصمیم گیری امور مربوط به علم و فناوری		

فصل سوم :

اولویت های علم و فناوری کشور

۳-۱- اهداف اولویت بندی و رویکرد پشتیبانی از اولویتهای

استخراج اولویتهای علم و فناوری کشور در سند حاضر حاصل ترکیب رویکردهای مزیت محور، نیاز محور، مرز شکن و آینده نگر است. بر اساس و به منظور تحقق اولویتهای، نوع پشتیبانی از آنها بسته به وضع موجود علوم و فناوریهای مرتبط و نوع توسعه کمی و تحول و ارتقای کیفی مورد نظر در طیف وسیعی از پشتیبانی های فکری، مالی، قانونی، منابع انسانی و مدیریتی متغیر خواهد بود. برخی رویکردهای پشتیبانی از اولویتهای علم و فناوری عبارتند از:

هدایت سرمایه گذاری ها از طریق برنامه های پنج ساله و بودجه های سالیانه و ردیفهای و تسهیلات مالی متمرکز؛

هدایت نظام آموزش برای تأمین و جذب نیروهای نخبه و متخصص مورد نیاز در حوزه های اولویت دار؛

اصلاح و ایجاد ساختارها و فرایندها، تنظیم و تدوین و تصویب سیاستها و ضوابط تشویقی خاص برای رشد سریع (میانبر) در حوزه های اولویت دار؛

۳-۲. اولویتهای علم و فناوری کشور

از آنجا که حصول اطمینان از رشد و شکوفایی در برخی از اولویتها نیازمند توجه و هدایت و پشتیبانی در سطوح کلان مدیریتی کشور است و در برخی دیگر رشد و توسعه با پشتیبانی مدیریت های میانی و تخصیص غیر متمرکز منابع حاصل خواهد شد، اولویت ها به ترتیب در سه سطح الف و ب و ج تنظیم شده اند. این دسته بندی ناظر بر نحوه و میزان تخصیص منابع، اعم از مالی و انسانی و توجه مدیران و مسئولان است.

اولویتهای الف

در فناوری: فناوری هوا فضا - فناوری اطلاعات و ارتباطات - فناوری هسته ای - فناوری نانو و میکرو - فناوری های نفت و گاز - فناوری زیست محیطی - فناوری های نرم و فرهنگی؛

در علوم پایه و کاربردی: ماده چگال - سلول های بنیادی و پزشکی مولکولی - گیاهان دارویی - بازیافت و تبدیل انرژی - انرژی های نو و تجدید پذیر - رمزنگاری و کد گذاری - علوم شناختی و رفتاری؛

در علوم انسانی و معارف اسلامی: مطالعات قرآن و حدیث - کلام اسلامی - فقه تخصصی - اقتصاد، جامعه شناسی، حقوق، روان شناسی، علوم تربیتی و مدیریت مبتنی بر مبانی اسلامی - فلسفه های مضاعف متکی بر حکمت اسلامی - فلسفه و لایت و امامت - اخلاق کاربردی و حرفه ای اسلامی - سیاستگذاری و مدیریت علم، فناوری و فرهنگ - زبان فارسی در مقام زبان علم؛

در سلامت: سیاستگذاری و اقتصاد سلامت - دانش پیشگیری و ارتقای سلامت با تأکید بر بیماری های دارای بار بالا و معضلات بومی - الگوهای شیوه زندگی سالم منطبق با آموزه های اسلامی - استفاده از الگوهای تغذیه بومی؛

در هنر: حکمت و فلسفه هنر - هنرهای اسلامی ایرانی - هنرهای مرتبط با انقلاب اسلامی و دفاع مقدس - اقتصاد هنر - فیلم و سینما - رسانه های مجازی با تأکید بر پویایی و بازی های رایانه ای - معماری و شهرسازی اسلامی - ایرانی - موسیقی سنتی و بومی ایران - ادبیات و شعر و داستان نویسی - طراحی هنری ایرانی اسلامی و لباس و فرش ایرانی.

اولویتهای ب

در فناوری: لیزر - فوتونیک - زیست حسگرها - حسگرهای شیمیایی - مکترونیک - خود کارسازی و روباتیک - نیم رساناها - کشتی سازی - مواد نوترکیب - بسپارها (پلیمرها) - حفظ و احیای ذخایر ژنی - اکتشاف و استخراج مواد معدنی - پیش بینی و مقابله با زلزله و سیل - پدافند غیر عامل؛

در علوم پایه و کاربردی: ژئوفیزیک - ایمنی زیستی - بیو انفورماتیک - اپتیک - فیزیک انرژی های بالا و ذرات بنیادی - محاسبات و پردازش اطلاعات کوانتومی - نجوم و کیهان شناسی - فیزیک اتمی و شتابگرها - علوم ژنی - محاسبات نرم و سیستم های فازی - توپولوژی؛

در علوم انسانی و معارف اسلامی: اخلاق اسلامی و مطالعات بین رشته ای آن - الهیات - عرفان اسلامی - فلسفه - غرب شناسی انتقادی - کارآفرینی و مهارت افزایی - تاریخ اسلام و ایران و انقلاب اسلامی - مطالعات زنان و خانواده مبتنی بر مبانی اسلامی - تاریخ علم (با رویکرد تاریخ اسلام و ایران) - جغرافیای سیاسی؛

در سلامت: داروهای جدید و نوترکیب - مدیریت اطلاعات و دانش سلامت - طب سنتی - تجهیزات پزشکی - سلولی و مولکولی - ژن درمانی - فرآورده های زیستی - فناوری تغذیه؛

در هنر: مطالعات انتقادی هنر مدرن - مطالعات تطبیقی حوزه های هنر - هنرهای سنتی و صنایع دستی - خوشنویسی - هنرهای نمایشی - مباحث میان رشته ای هنر و شاخه های علوم با تاکید بر نگاه اسلامی.

اولویت های ج

در فناوری: اپتوالکترونیک - کاتالیستها - مهندسی پزشکی - آلیاژهای فلزی - مواد مغناطیسی - سازه های دریایی - حمل و نقل ریلی - ایمنی حمل و نقل - ترافیک و شهرسازی - مصالح ساختمانی سبک و مقاوم - احیای مراتع و جنگلها و بهره برداری از آنها - فناوری های بومی؛

در علوم پایه و کاربردی: جبر و ریاضیات غیر خطی - ریاضیات گسسته و ترکیبات - آنالیز تابعی و همساز - سیستم های دینامیکی و احتمال - کنترل و بهینه سازی - زیست ریاضی - پلاسما - بیوفیزیک - فیزیک سیستم های پیچیده - بیوشیمی - شیمی سبز - مواد سیلیکونی - تکنونیک و زمین شناسی مهندسی - فرآوری و استحصال و تلخیص مواد آلی و معدنی - مخاطرات زیست محیطی - تغییرات اقلیمی - اقیانوس شناسی و علوم دریایی - تنش های زیستی و غیر زیستی - تولید ارقام و گونه های مناسب با بهره برداری از تنوع زیستی - بهینه سازی الگوی کشت منطقه ای - جامعه شناسی زیستی؛

در سلامت: علوم میان رشته ای بین علوم پایه با علوم بالینی - مقابله با انواع اعتیاد - ایمنی غذایی - امنیت غذایی؛

فصل چهارم: راهبردها و اقدامات ملی برای توسعه علم و فناوری در کشور

۴ - ۱ راهبردهای کلان کلان توسعه علم و فناوری در کشور

راهبرد کلان ۱: اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری و انسجام بخشیدن به آنها و هماهنگ سازی نظام تعلیم و تربیت، در مراحل سیاستگذاری و برنامه ریزی کلان

راهبرد کلان ۲: توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمانهای اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، برای شکوفایی و تولید علم و فناوری بر مبنای آموزه های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی

راهبرد کلان ۳: جهت دادن چرخه علم و فناوری به ایفای نقشی مؤثر تر در اقتصاد

راهبرد کلان ۴: نهادینه کردن مدیریت دانش و ابتدای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی - اسلامی در نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی - امنیتی

راهبرد کلان ۵: نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی

راهبرد کلان ۶: تحول و نوسازی نظام تعلیم و تربیت اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی به منظور انطباق با مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و تحقق اهداف کلان نقشه

راهبرد کلان ۷: جهت دهی آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی

راهبرد کلان ۸: تربیت و توانمند سازی سرمایه انسانی با تأکید بر پرورش انسانهای متقی و کارآفرین و خودباور و خلاق، نوآور و توانا در تولید علم و نوآوری و متناسب با ارزشهای اسلامی و نیازهای جامعه

راهبرد کلان ۹: تعامل فعال و اثر گذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام

راهبرد کلان ۱۰: متحول سازی و ارتقای کمی و کیفی علوم انسانی و هنر مبتنی بر معارف اسلامی

راهبرد کلان ۱۱: جهت دهی به چرخه علم و فناوری و نوآوری برای ایفای نقش مؤثر تر حوزه علوم پزشکی و سلامت

راهبرد کلان ۱۲: جهت دهی به چرخه علم و فناوری و نوآوری برای ایفای نقش مؤثر تر حوزه فنی و مهندسی

راهبرد کلان ۱۳: توسعه و تعمیق و تقویت آموزش و پژوهش در حوزه علوم پایه

۴-۲ راهبرد ها و اقدامات ملی متناسب با راهبرد کلان توسعه علم و فناوری در کشور:

راهبرد کلان ۱:

اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری و انسجام بخشیدن به آنها و هماهنگ سازی نظام تعلیم و تربیت، در مراحل سیاستگذاری و برنامه ریزی کلان

راهبرد ملی:

- ۱- سیاستگذاری و ارتقای هماهنگی و هم افزایی در بخشهای مختلف کشور برای اجرایی کردن نقشه جامع علم و فناوری؛
- ۲- همسو کردن سیاستهای توسعه صنعتی و اقتصادی کشور، به ویژه برنامه های پنج ساله توسعه، با سیاستهای کلان توسعه علم و فناوری در کشور؛
- ۳- تعیین حدود مدیریت و مالکیت نهادهای مرتبط با حوزه علم و فناوری؛
- ۴- ساماندهی نظام مالکیت نهادهای مرتبط با حوزه های علم و فناوری؛
- ۵- بازنگری، اصلاح، یکپارچه سازی، ساده سازی و روزآمد کردن قوانین و مقررات نظام علم و فناوری کشور؛
- ۶- اصلاح فرآیندها و ساختارهای نظارت و ارزیابی علم، فناوری و نوآوری ملی و تعیین استانداردهای بومی در حوزه علم و فناوری در چارچوب نیازهای اقتصادی و اجتماعی کشور؛
- ۷- ساماندهی نظام تأمین مالی توسعه علم و فناوری؛
- ۸- سازماندهی نظامهای حرفه ای مبتنی بر دانش علمی و فنی برای اداره واحدهای اقتصادی - اجتماعی و نهادینه کردن فرهنگ مهارت گرایی و پژوهش محوری و کارآفرینی در نظام علم و فناوری و نوآوری؛
- ۹- ایجاد هماهنگی در سیاستگذاری و برنامه ریزی در بین دوره آموزش رسمی عمومی، آموزش مهارتی و حرفه ای و آموزش عالی به منظور تداوم فرایند فعالیت های تعلیم و تربیت؛
- ۱۰- سیاستگذاری و برنامه ریزی مشترک شورای عالی حوزه های علمیه و شورای عالی انقلاب فرهنگی بمنظور ساماندهی و ارتقای تعامل حوزه و دانشگاه در تولید و توسعه علم در پرتو آموزه های اسلامی؛

۱۱ - ایجاد هماهنگی میان نظام تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی کشور و کاهش فاصله مرزهای میان آنها.

اقدامات ملی:

۱ - طراحی ساز و کار لازم برای سیاستگذاری اجرایی، اجرایی کردن نقشه جامع علمی، تصویب و ابلاغ برنامه های ملی و نظارت و ارزیابی های مربوطه، (۱) ۲

۲ - ایجاد هماهنگی و انسجام بین نهادهای ذیربط در علم و فناوری و تکمیل نهادهای مرتبط با چرخه علم و فناوری؛ (۱)

۳ - توانمندسازی بخش غیر دولتی در نظام علم و فناوری و کاهش تصدی گری دولت همزمان با تقویت ابعاد نظارتی آن؛ (۳)

۴ - افزایش سهم وقف و خیریه در توسعه و پشتیبانی از مؤسسات و نهادهای علم و فناوری؛ (۳)

۵ - ثبت و اعتبار سنجی مالکیت فکری در حوزه علم و فناوری در قوه مجریه؛ (۴)

۶ - ایجاد نهاد دادرسی تخصصی علم و فناوری برای رسیدگی به شکایات و دادخواهی ها در قوه قضائیه؛ (۳ و ۴)

۷ - ایجاد نظام ثبت اختراع امتحانی (اثباتی) در حوزه های اولویت دار؛ (۴)

۸ - اصلاح و ترمیم و تکمیل نظام پشتیبان ثبت اختراع و اکتشاف از جمله دفاتر خصوصی تنظیم و پیگیری حقوقی ثبت اختراع و اکتشاف، دفاتر خصوصی تحلیل اختراع و اکتشاف؛ و مراکز اطلاع رسانی فناوری؛ (۴)

۹ - تقویت و ساماندهی قوانین و مقررات مالکیت فکری در عرصه مقالات علمی و کتب علمی و پایان نامه ها و ثبت اختراعات و نرم افزارهای فنی و تخصصی. (۴)

۱۰ - ساماندهی نظام استاندارد علم و فناوری با حفظ وظایف برنامه ریزی و نظارت برای دولت و ارائه خدمات آزمایشگاهی با مشارکت بخش غیر دولتی و بومی کردن استانداردها و تدوین استانداردهای جدید با مشارکت نهادهای علمی و مدنی و دانش بنیان؛ (۶)

۱۱ - طراحی نظام کارآمد برای نظارت و ارزیابی و استقرار نظام های جامع رتبه بندی و تضمین کیفیت نهادهای علمی و فناوری و نوآوری با تأکید بر حفظ حقوق متقاضیان و شفاف سازی و رونق بازار و تقاضا؛ (۶)

۱۲ - ساماندهی و پویا سازی و تسهیل نظام تأمین مالی مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی با حفظ ارزشها و رعایت استانداردهای مربوطه. (۷)

۱۳ - افزایش نقش و سهم دولت در حمایت از پژوهشهای راهبردی و بنیادی با تأکید بر بهره برداری از نتایج آنها؛ (۷)

۱۴ - هدفمند کردن اعتبارات پژوهشی و تسهیل سازوکارهای مالی به منظور توسعه پژوهش های تقاضا محور؛ (۷)

- ۱۵ - استفاده از سازو کارها و مشوقهای مالی متنوع از جمله معافیت مالیاتی، کمک، وام، معافیت‌های گمرکی و تعرفه ای برای تقویت نقش بخش خصوصی و بنگاههای نوآور در حوزه علم و فناوری؛(۷)
- ۱۶ - ساماندهی بودجه دستگاہها و شرکتهای دولتی و الزام آنها به تأمین منابع مورد نیاز پژوهشها در جهت تحقق اهداف و شاخص های نقشه جامع؛(۷)
- ۱۷ - حمایت از ایجاد و توسعه و تامین بهنگام منابع نهادهای مالی نظام علم و فناوری، و نوآوری، از جمله صندوقهای سرمایه گذاری خطر پذیر، صندوق های توسعه فناوری، شرکتهای تامین سرمایه و بانک های توسعه فناوری و نوآوری؛(۷)
- ۱۸ - ایجاد بازار فرابورس مؤسسات و شرکتهای دانش بنیان و حمایت از ورود آنها به بازار بورس؛(۷)
- ۱۹ - ایجاد شبکه هماهنگی و همکاری فعالیتهای مالی بین نهادهای تامین مالی علم و فناوری؛(۷)
- ۲۰ - ایجاد تسهیلات قانونی برای افزایش سرمایه گذاری بخش غیر دولتی در تحقق و توسعه و ارتقای سهم اعتبارات پژوهشی بخش غیر دولتی از تولید ناخالص داخلی؛(۷)
- ۲۱ - سیاستگذاری و برنامه ریزی مشترک و متمرکز برای رسانه ها و نهاد ها و مراکز موثر بر تربیت به منظور همسویی با نظام رسمی آموزش و پرورش؛(۱۱)

راهبرد کلان ۲

توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمان های اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آن به یکی از گفتمان های اصلی جامعه فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آموزه های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی

راهبرد های ملی:

- ۱ - تقویت نگاه دینی به مقوله علم و علم آموزی و فریضه قلمداد کردن آن و گسترش و ترویج آموزه های قرآن کریم و معصومین (علیهم السلام) در تربیت علمی و آداب تعلیم و تعلم؛
- ۲ - توسعه فرهنگ مطالعه و تتبع و تحقیق؛ تقویت روحیه پرسشگری و حقیقت جوئی و یادگیری مادام العمر در سطح عموم و استفاده از یافته های تحقیقاتی و علمی در زندگی روزمره به صورت عاملی برای توسعه اجتماعی و بهبود زندگی؛
- ۳ - فرهنگ سازی عمومی برای تقویت جنبش نرم افزاری و تولید بومی علم در جامعه و ارتقای آگاهیهای علمی عمومی در ابعاد مختلف فرهنگی و سیاسی و اقتصادی؛
- ۴ - ارتقای منزلت و صلاحیت حرفه ای و مرجعیت علمی و اجتماعی معلمان، استادان پژوهشگران و فناوران؛
- ۵ - گسترش فضای تولید علم و فکر با حمایت از کرسیهای آزاد اندیشی و نظریه پردازی و کانونهای تفکر و مناظرات علمی مبتنی بر جدال احسن و نقدپذیری عالمانه؛

۶ - ارتقای سطح مشارکت دانشمندان و نقش آفرینان در عرصه علم و فناوری در ایفای رسالتهای اجتماعی و تعمیق و ترویج و احترام به ارزش های اصیل اسلامی و ایرانی و اخلاق حرفه ای و بهره برداری از ذخایر غنی فرهنگی؛

۷ - استفاده از ظرفیت رسانه ها برای پیشبرد اهداف نظام علم و فناوری در کشور؛

اقدامات ملی:

- ۱ - ایفای نقش فعال تر مساجد به عنوان پایگاههای علمی و فرهنگی در ترویج و انتشار علم در سطح عموم مردم؛(۱)
- ۲ - ساده سازی زبان علم برای عموم مردم و تولید واژگان مناسب لازم به منظور نهادینه کردن فرهنگ استفاده از علم و دستاوردهای علمی در زندگی؛(۲)
- ۳ - افزایش دسترسی به منابع علمی از طریق گسترش کتابخانه های عمومی و مجازی در مناطق مختلف و حمایت از تولید و انتشار این منابع همسو با نظام علم و فناوری و نوآوری کشور؛(۲)
- ۴ - به کارگیری فنون علمی و خلاقانه در روش های تعلیم و تربیت و تدوین متون درسی بخصوص در آموزش و پرورش به منظور ترویج تفکر خلاق علمی از پایین ترین سنین؛(۲)
- ۵ - تقویت انگیزه های معنوی و تشویق اعتباری و مادی برای جلب نخبگان جامعه به سمت حرفه های معلمی، استادی، پژوهشی و فناوری؛(۴)
- ۶ - حل مشکلات اجتماعی و معیشتی معلمان و پژوهشگران به منظور فراهم آوردن بستر لازم برای فعالیت های علمی؛(۴)
- ۷ - طراحی ساز و کار اجرایی و تعیین متولی تدوین، ترویج و نظارت بر اخلاق حرفه ای و معیارها و ضوابط رفتاری در محیط های علمی و پژوهشی؛(۶)
- ۸ - نهادینه سازی تعهد و انضباط اجتماعی و قانون مداری و روحیه تلاش برای گسترش عدالت و رفاه و سلامت جامعه در دانش آموختگان با مشارکت معلمان و استادان؛(۶)
- ۹ - اختصاص بخش مهمی از برنامه های رسانه ملی به موضوعات علمی و فناوری با زبان ساده و عامه فهم؛(۷)
- ۱۰ - طراحی و اجرای مناظرات علمی در رسانه های عمومی با موضوعات تخصصی در حوزه علم و فناوری و حمایت از کرسی های آزاد اندیشی و نظریه پردازی و نقد و مناظره؛(۷)
- ۱۱ - انتخاب برترین رسانه های عمومی بر مبنای میزان توجه به علم و فناوری و تخصیص جوایز جشنواره ها و حمایت دولتی بر مبنای آن؛(۷)

راهبرد کلان ۳

جهت دادن چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش مؤثر در اقتصاد

راهبردهای ملی:

۱ - ترویج فرهنگ کسب و کار دانش بنیان و فرهنگ کارآفرینی و ارتقای توانایی علمی و فناوری و مهارتی افراد با تأکید بر نیازهای جامعه و ایجاد آمادگی جهت پذیرش مسؤلیت های شغلی؛

۲ - افزایش نقش علم و فناوری در توانمند سازی و ارتقای بهره وری در بخش های صنعتی و تولیدی و خدمات تخصصی و عمومی؛

۳ - تسهیل و کارآمدسازی فرایند عرضه و تقاضا و انتقال و انتشار علم و فناوری و توسعه زیر ساختهای رقابت پذیری در تولیدات فناوری و خدمات و محصولات مربوطه؛

اقدامات ملی:

۱ - تبیین و ترویج آموزه های دینی در خصوص قداست و فریضه بودن کسب و کار متقن و دانش بنیان؛(۱)

۲ - ساماندهی و رتبه بندی مؤثر تر انجمن های علمی و شرکتهای دانش بنیان و مؤسسات پژوهشی غیر دولتی و حمایت از ارجاع کار به آنها؛(۱)

۳ - حمایت از توسعه آموزش مهارتهای پیشرفته با مشارکت بخش خصوصی، به منظور افزایش سهم کشور از بازارهای بین المللی؛(۱)

۴ - حمایت از سرمایه گذاری بنگاه های اقتصادی در تولید و تجاری سازی علم و فناوری؛(۲)

۵ - الزام دستگاهها و سازمانهای اجرایی برای شناسایی و سامان دهی به بهره گیری مناسب از دستاوردهای علمی و فناوری کشور؛(۲)

۶ - حمایت از بازارسازی برای محصولات نوآورانه به ویژه از طریق اولویت دهی به محصولات داخلی در خریدهای دولتی، اطلاع رسانی در مورد نیازهای آینده آنها و حمایت از استقرار شرکتهای علمی نوآور داخلی در مناطق آزاد به منظور توسعه صادرات؛(۲)

۷ - تسهیل مراحل راه اندازی و فعالیت شرکتهای دانش بنیان اعم از اخذ پروانه و مجوز، امور واردات و صادرات، بیمه و رفع موانع استقرار آنها در شهرها؛(۳)

۸ - ساماندهی فن بازارهای تخصصی در حوزه های اولویت دار کشور؛(۳)

۹ - حمایت از ایجاد مراکز ارائه خدمات پشتیبان "ایده تا بازار" و نهادهای واسط حقوقی، مالی، فنی و اداری در موضوعات اولویت دار علم و فناوری؛(۳)

۱۰ - کمک به بازاریابی و صادرات و خدمات پس از فروش محصولات فناورانه شرکتهای دانش بنیان از طریق ساماندهی و هدایت جویز و مشوقهای صادراتی و حمایت از ایجاد سازو کارهای تبلیغاتی برای بازاریابی و توسعه شرکتهای واسط بازرگانی و پشتیبانی؛(۳)

۱۱ - تدوین ساز و کارهای حقوقی و تشویقی دانشگاهها و پژوهشگاهها برای فروش دستاوردها و ایجاد انتفاع برای دانشگاهها، پژوهشگاهها و محققان نظیر حمایت از ایجاد شرکتهای دانش بنیان با مشارکت سهامی مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی؛ (۳)

۱۲ - حمایت از توسعه مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری با تأکید بر مشارکت بخش خصوصی؛ (۳)

۱۳ - پشتیبانی از تعامل بخشهای تحقیقاتی و صنعتی از طریق حمایت از شکل گیری نهاد تحقیق و فناوری ملی، ایجاد و گسترش مراکز انتقال و تجاری سازی فناوری و دریافت خدمات و محصولات فناوری تحت مجوز (لسیانس) مؤسسات معتبر داخل؛ (۳)

۱۴ - اختصاص بخشی از اعتبارات طرحهای توسعه ای بزرگ کشور به انتقال و یادگیری فناوری و الزام مدیریت این طرحها به تدوین پیوست فناوری و مستند سازی فناوریهای انتقالی با محوریت واحدهای تحقیق و توسعه و ایجاد بانک اطلاعات این فناوریها؛ (۳)

راهبرد کلان ۴

نهادینه کردن مدیریت دانش و ابتدای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی - اسلامی در نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی - امنیتی

راهبرد های ملی:

۱ - پیاده سازی فرایند مدیریت دانش و اطلاعات در نهادها و دستگاه های مختلف؛

۲ - ارتباط مستمر و هم افزا در بین سه جریان تولید و انتشار و کاربرد و توسعه دانش و تقویت فرایند تبدیل ایده به محصول؛

۳ - ساماندهی و تسهیل مشارکت دانشمندان در نظام تصمیم گیری کلان کشور و نهادینه سازی فرهنگ پژوهش و ارزیابی و نظارت در سطوح تصمیم گیری؛

۴ - ساماندهی و تقویت انجمن ها و جمعیت های علمی به منظور ایفای نقش مرجعیت علمی و ارتقای مشارکت در تصمیم سازی ها و توسعه و ترویج و انتشار علم و فناوری؛

۵ - ارتقای کیفی و کمی همایش های علمی و نشست ها و مجامع معتبر داخلی با رویکرد دست یابی به تحقق مرجعیت علمی؛

۶ - رصد و پایش و آینده نگاری علم و فناوری و نوآوری و نیازهای بازار.

اقدامات ملی:

۱ - استقرار نظام مدیریت دانش و تقویت ساز و کارهای تبدیل دانش ضمنی به دانش صریح و انتشار و استفاده از آنها به ویژه با تقویت زیر ساختهای فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ (۱)

۲ - حمایت از ایجاد و توسعه شبکه های تحقیقاتی و فناوری به منظور افزایش تعاملات و تسهیل انتقال و انتشار دانش؛ (۲)

۳ - تقویت و انسجام بخشی به نظام اطلاعات علمی و فناوری کشور با مأموریت استاندارد سازی و اصلاح فرآیند های تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک های اطلاعاتی یکپارچه برای رساله ها، پایان نامه ها، طرح های پژوهشی و فناوری، مقالات، مجلات و کتب علمی و اختراعات و اکتشافات پژوهشگران؛ (۲)

- ۴ - رتبه بندی و ساماندهی انتشارات علمی و تقویت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)؛ (۲)
- ۵ - طراحی سازو کار لازم برای بهره مند ساختن سیاستگذاری ها و برنامه ریزیها و تصمیم گیریهای کلان کشور از پژوهش های تأیید شده در مراجع معتبر علمی از جمله فرهنگستانها و مؤسسات و کانون های تفکر و انجمن های علمی و مرتبط؛ (۳)
- ۶ - اصلاح مقررات واگذاری طرح های مطالعاتی و تحقیقاتی و فناوری ملی در راستای اولویت دادن به مؤسسات پژوهشی و فناوری داخلی؛ (۳)
- ۷ - اولویت دهی به میزان مشارکت در برنامه ریزی های ملی، میزان اثر بخشی در توسعه علم و فناوری، و افزایش کمیت و کیفیت برنامه های ترویجی در حوزه علم و فناوری در شاخصهای ارزیابی و رتبه بندی انجمن ها و جمعیت های مردمی؛ (۴)
- ۸ - حمایت از برگزاری همایش های تخصصی توسط انجمن ها و جمعیت های علمی به ویژه در حوزه های اولویت دار و تسهیل واگذاری نشریات علمی و تخصصی به آنها؛ (۴)
- ۹ - تسهیل و تشویق حضور و مشارکت دانشمندان در همایش های داخلی و بین المللی در حوزه های اولویت دار؛ (۵)
- ۱۰ - ایجاد نهادهای رصد علم و فناوری در حوزه های اولویت دار با مشارکت انجمن های علمی و مراکز دانشگاهی و مؤسسات غیر دولتی؛ (۶)

راهبرد کلان ۵

نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی

راهبردهای ملی:

- ۱ - نهادینه سازی نگرش اسلامی در برنامه ها و متون آموزشی؛
- ۲ - توسعه فضای تعامل فکری دانشمندان علوم دینی و سایر علوم؛
- ۳ - تعامل مؤثر و سازنده نهادهای علمی علمی حوزوی و دانشگاهی به منظور تقویت نگرش اسلامی به علم و بازسازی تمدن نوین اسلامی؛
- ۴ - ارتقای سطح آگاهی و اعتقاد و رفتار اسلامی در فعالان و نهادهای عرصه علم و فناوری و اسلامی شدن نمادها در مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛

اقدامات ملی

- ۱- بازنگری برنامه ها و محتواهای آموزشی بر اساس مبانی نظری و نگرش اسلامی؛ (۱)
- ۲ - حمایت از پژوهش و تولید محتوا و تدوین برنامه های آموزشی برای تبیین ارتباط علوم طبیعی و علوم جدید با آموزه های دینی و نگرش توحیدی؛ (۱)

- ۳ - حمایت از پژوهش‌ها و مطالعات برای شناسایی نگرش‌های غیر اسلامی از قبیل اومانستی و سکولاریستی در متون آموزشی و اصلاح آنها بر اساس آموزه‌های اسلامی؛(۱)
- ۴ - تدوین تاریخ علوم طبیعی و ریاضی در دوره تمدن اسلامی و معرفی دانشمندان مسلمان و آثار آنان در رشته‌های مربوطه؛(۱)
- ۵ - ارتقای همکاری نظام مند حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش در فرایند برنامه‌ریزی آموزشی و تالیف کتب درسی به منظور تعمیق تعالیم دینی و تقویت ابعاد تربیتی؛(۱)
- ۶ - حمایت از برگزاری نشست‌ها و هم‌اندیشی‌های مشترک میان دانشمندان علوم انسانی و علوم پایه و طبیعی با دانشمندان علوم دینی برای بررسی چالش‌های حوزه علم و دین؛(۲)
- ۷ - حمایت از شبکه‌سازی دانشمندان و مؤسسات تحقیقاتی دینی در حوزه‌های مختلف دانش خصوصاً علوم انسانی؛(۲)
- ۸ - حمایت از تأسیس پژوهشکده‌های بین‌رشته‌ای ماموریت‌گرا در حوزه‌های دین و علم با حضور محققان حوزه و دانشگاه؛(۳)
- ۹ - حمایت از حضور مؤثر و نظام مند مدرسین حوزه در دانشگاه و بالعکس، به منظور استفاده از تجربیات یکدیگر و تقویت تعاملات فکری؛(۳)
- ۱۰ - طراحی برنامه‌های ترویجی هدفمند به منظور ارتقای سطح دانش و معرفت دینی و سیاسی و اجتماعی و فرهنگ عفاف در فعالان عرصه علم و فناوری مطابق با ارزش‌های انقلاب اسلامی و متناسب با رشته تخصصی و علایق و تجارب آنان؛(۴)
- ۱۱ - ایجاد سازوکار برای توأم ساختن فعالیتهای آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی با نقش تربیتی و اخلاقی آنان در مراکز آموزش عالی و پژوهشی؛(۴)
- ۱۲ - نظام مند کردن و تدوین ضوابط مناسب برای فعالیتهای سیاسی و فرهنگی دانشجویان و اعضای هیأت علمی به منظور ارتقای معرفت و اندیشه دینی؛(۴)
- ۱۳ - رعایت ویژگی‌های معماری اسلامی و ملی در طراحی فضاهای کالبدی نهادها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛(۴)

راهبرد کلان ۶

تحول و نوسازی نظام تعلیم و تربیت اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی به منظور انطباق با مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و تحقق اهداف کلان نقشه

راهبردهای ملی:

- ۱ - هدفمند سازی حمایت مالی و سرمایه‌گذاری و هزینه‌کرد دولت در آموزش عالی در راستای افزایش کارآمدی و پاسخگویی با رعایت اصل سی‌ام قانون اساسی؛
- ۲ - انسجام بخشی و تقویت یکپارچگی در سیاستگذاری و نظارت و اعتبار سنجی در نظام آموزش عالی کشور؛

- ۳ - طراحی الگوی گسترش آموزش عالی کشور متناسب با حوزه های اولویت دار علم و فناوری، نوع مؤسسات، اوضاع اقلیمی و نیازهای جامعه و اشتغال فارغ التحصیلان مبتنی بر نقشه جامع علمی کشور؛
- ۴ - ارتقای بهره وری مؤسسات آموزشی عالی و پژوهشی در چارچوب نظام تعلیم و تربیت اسلامی؛
- ۵ - افزایش دسترسی همگانی به آموزش؛
- ۶ - ارتقای بهره وری و تقویت بنیه مالی نظام آموزش و پرورش؛
- ۷ - تحول در نگرش ها و روش ها و محتواهای آموزشی بر اساس جهان بینی و تعلیم و تربیت اسلامی به منظور ارتقای توانایی ها و تقویت تفکر منطقی و خلاق و جستجو گر در دانش آموزان و دانشجویان منطبق با آموزه های اسلامی در زمینه های فردی و خانوادگی و اجتماعی؛
- ۸ - بالا بردن توان مدیریت منابع انسانی و ارتقای صلاحیت علمی و حرفه ای و منزلت اجتماعی و سطح معیشتی معلمان؛
- ۹ - اصلاح و تقویت ساز و کار مدیریت مدارس به منظور ارتقای کارآمدی آنها؛
- ۱۰ - ارتقای نقش و جایگاه خانواده در تعلیم و تربیت؛

اقدامات ملی:

- ۱ - تدوین طرح جامع ساماندهی هدفمند سرمایه گذاری دولت در آموزش عالی به منظور شفاف سازی هزینه های تمام شده تحصیلی در مؤسسات آموزش عالی و ارتقای کارآمدی آنها؛(۱)
- ۲ - افزایش استقلال مؤسسات آموزشی عالی و پژوهشی در مدیریت امور اداری، منابع مالی، درآمدها و هزینه ها از طریق افزایش اختیارات و مسئولیت پذیری هیأت های امنای آنان؛(۱)
- ۳ - تقویت نظام راتبه (بورس) تحصیلی دانشجویان مستعد به منظور ارتقای نظام آموزش عالی کشور؛(۱)
- ۴ - هدایت منابع و بودجه های آوزشی به سوی نیازها و مأموریت های ملی؛(۱)
- ۵ - اصلاح و تدوین نظام برنامه ریزی آموزشی و پژوهشی بر اساس مبانی با توجه به نیازهای واقعی جامعه و نهادهای متقاضی در کشور؛(۲)
- ۶ - استقرار نظام سنجش و پذیرش دانشجو در آموزش عالی کشور به منظور هماهنگی و انسجام بخشی در سطوح سیاستگذاری و نظارت واجرا؛(۲)
- ۷ - حمایت از مشارکت مردم و نهادهای عمومی و غیر دولتی و همچنین گسترش فرهنگ وقف در حوزه آموزش عالی با حفظ کارکردهای سیاستگذاری و نظارتی دولت؛(۲)
- ۸ - توسعه فرهنگ پژوهش و کارآفرینی در آموزش عالی و برقراری تعامل فعال با نهادها و بنگاههای اقتصادی و اجتماعی در برنامه ریزی آموزشی؛(۲)

- ۹ - ایجاد نهاد ملی مدیریت ارزشیابی و اعتبار سنجی و تضمین در نظام آموزش عالی تحت نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛(۲)
- ۱۰ - تقویت نظارت و اعمال سیاستهای آموزشی و پژوهشی کشور در دانشگاهها، خصوصاً دانشگاههای غیر دولتی،(۲)
- ۱۱ - ساماندهی و توسعه قطبهای علمی از جمله قطب های مشترک بین حوزه و دانشگاه، به منظور انجام فعالیتهای علمی ویژه و مأموریت گرا در حوزه های اولویت دار؛
- ۱۲ - اعطای مأموریت ویژه به برخی از مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی ممتاز و تقویت دوره های پسادکتری به منظور گسترش مرزهای دانش و احراز رتبه های ممتاز در رتبه بندی جهانی؛(۲)
- ۱۳ - جهت دهی دانشگاههای برتر کشور به اهتمام بیشتر در دوره های تحصیلات تکمیلی؛(۳)
- ۱۴ - رصد دائمی ظرفیت های محیطی و اقتضانات اجتماعی و تنظیم ظرفیت دانشگاه ها در مقاطع و حوزه های مختلف علمی متناسب با رتبه علمی آنها و نیازهای حال و آینده بر اساس اصول و ملاحظات آمایش سرزمین؛(۳)
- ۱۵ - ارتقای نقش مناسب زن و مرد در خانواده و جامعه اسلامی با اصلاح ساز و کار جذب و هدایت تحصیلی دانشجویان؛(۳)
- ۱۶ - تخصیص منابع به مؤسسات آموزشی و پژوهشی با لحاظ نمودن اصول تمرکز زدایی و مأموریت گرایی در موضوعات مورد نیاز هر منطقه کشور؛(۳)
- ۱۷ - حمایت از شکل گیری و توسعه مؤسسات آموزشی غیر دولتی مبتنی بر اهداف و ارزشهای نقشه جامع علمی کشور؛(۳)
- ۱۸ - ایجاد ساز و کارهای انگیزشی برای توسعه رقابت سالم در فعالیت های مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی؛(۴)
- ۱۹ - ترویج پژوهش محور کردن آموزش و مسئله محور کردن پژوهش؛(۴)
- ۲۰ - حمایت از به کارگیری فناوریها و روشهای جدید آموزشی در آموزش عالی،(۴)
- ۲۱ - باز تعریف نظام ارتقای اعضای هیأت علمی و پژوهشگران بر اساس ضوابط کیفی و اهداف و ارزشهای نقشه جامع علمی کشور؛(۴)
- ۲۲ - طراحی و استفاده از سازو کارهای انگیزشی مناسب برای جذب اعضای هیأت علمی متعهد و نخبه؛(۴)
- ۲۳ - تسهیل اخذ مجوز و فعالیت مؤسسات پژوهشی غیر دولتی و ایجاد نظام رتبه بندی و ارتقای علمی پژوهشگران آنها؛(۴)
- ۲۴ - ایجاد ساز و کار مناسب برای حضور تمام وقت اعضای هیأت علمی در دانشگاهها و افزایش تعاملات علمی استاد و دانشجو در خارج از کلاس با تاکید بر شاگرد پروری؛(۴)
- ۲۵ - توسعه نظام آموزش الکترونیک و زیر ساختهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه آموزش عالی و آموزش و پرورش؛(۵)
- ۲۶ - افزایش سهم آموزش دوره عمومی از بودجه دولت و عملیاتی کردن آن؛(۶)
- ۲۷ - تقویت مشارکت عمومی در آموزش و پرورش با حفظ کارکردهای سیاستگذاری و نظارتی نظام از طریق تسهیل تأسیس مدارس غیر دولتی، حمایت از فعالیتهای آموزشی، تشویق واقفین و خیرین و حمایت از گسترش مدارس موفق؛(۶)

- ۲۸ - حمایت از نهادهای غیر دولتی برای تولید و پشتیبانی از محتوا و تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی؛(۶)
- ۲۹ - ایجاد نظام رتبه بندی مدارس و مؤسسات آموزشی و پرورش به منظور شفاف سازی عملکرد و ارتقای کیفیت و تقویت انگیزه های رقابت؛(۶)
- ۳۰ - ایجاد نظام سنجش و ارزشیابی و تضمین کیفیت در تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور؛(۶)
- ۳۱ - ایجاد سازو کارهای سنجش توانمندی های دانش آموزان و معلمان و عملکرد مدارس، مستقل از مؤسسات مجری آموزش؛(۶)
- ۳۲ - رصد دائمی شرایط محیطی به منظور پاسخگویی پیوسته و پویای آموزش و پرورش به نیازهای حال و آینده جامعه؛(۷)
- ۳۳ - تربیت و توانمند سازی دانش آموزش در شئون دینی، خانوادگی، اجتماعی، زیستی و بدنی، هنری، حرفه ای علمی و فناوری برای ورود به عرصه های مختلف زندگی و جامعه و پرهیز از جهت گیری محض دوره آموزش عمومی به سمت آموزش عالی؛(۷)
- ۳۴ - بازنگری و باز تولید محتوا و روشهای آموزشی و پرورشی به منظور تعمیق تربیت اسلامی و حیات دینی و اعتقاد و التزام به ارزشهای انقلاب اسلامی در دانش آموزان و دانشجویان و آشنایی آنان با فرهنگ و تمدن اسلامی؛(۷)
- ۳۵ - بازنگری در محتوا و روشهای آموزشی با تمرکز بر اصلاح بینش ها و مهارتها در کنار ارائه اطلاعات و دانش به منظور انتقال مفاهیم پایه علمی، علاقمند سازی دانش آموزان به علم، ایجاد روحیه خودباوری و توانمندسازی ایشان؛(۷)
- ۳۶ - ارتقای جایگاه مهد کودک ها و آموزش پیش دبستانی در نظام تعلیم و تربیت به منظور رشد خلاقیت ها و مهارت های لازم و روحیه جستجوگری؛(۷)
- ۳۷ - ایجاد ساز و کارهای لازم برای رشد خلاقیت های علمی و هنری و مهارتی و تربیت تفکر منطقی و عقلانی و روحیه جستجوگری در دانش آموزان؛(۷)
- ۳۸ - تقویت و حمایت از آموزشهای مهارتی از طریق تمرکز در سیاستگذاری و نظارت به همراه تقویت مشارکت بخشهای غیر دولتی؛(۷)
- ۳۹ - جهت دهی کتابها، نشریات، وبگاه ها(سایت ها) و وب نوشتهای (وبلاگ های) آموزشی و کمک آموزشی در راستای تعلیم و تربیت اسلامی و اهداف تعیین شده در نظام آموزش و پرورش؛(۷)
- ۴۰ - تقویت جایگاه رشته های علوم انسانی و معرف اسلامی در نظام آموزش و پرورش و جهت دهی نخبگان به سمت تحصیل در این حوزه ها از طریق ارتقای کیفی محتوا و شیوه های آموزشی؛(۷)
- ۴۱ - ارتقا و افزایش جذابیت آموزش های قرآنی و اصلاح روش های آموزشی دینی و عربی؛(۷)
- ۴۲ - تقویت نظام استعداد یابی و مشاوره و هدایت تحصیلی در آموزش عمومی و بازنگری و بازتولید محتوا و روش های آموزشی و پژوهشی به منظور تحقق نقش شایسته زن و مرد در جامعه اسلامی؛(۷)
- ۴۳ - تقویت تعامل مسجد و مدرسه به منظور ارتقای نقش آنها در تربیت دینی محله؛(۷)
- ۴۴ - استقرار نظام صلاحیت حرفه ای معلمان به منظور طبقه بندی مشاغل و حرفه ها؛(۸)

۴۵ - استقرار نظام شایسته سالاری و طراحی سازوکارهایی برای مسئولیت پذیری و پاسخگویی در مدیریت های آموزش و پرورش؛(۸)

۴۶ - برنامه ریزی برای گزینش و جذب نیروی انسانی متعهد و متخصص برای حرفه معلمی و ارتقای مستمر سطح بینش و مهارت و دانش آنها؛(۸)

۴۷ - طراحی و استقرار نظام جامع تربیت معلم؛(۸)

۴۸ - ارتقای سطح معیشتی و شأن اجتماعی و توانایی های علمی و عملی معلمان و طراحی سازو کار لازم برای تمرکز بر تدریس و اختصاص بخشی از ساعات موظف معلمان به پژوهش و مطالعه؛(۸)

۴۹ - افزایش اختیارات و مسئولیتهای مدیریت مدرسه در چارچوب برنامه ها و ارزشیابی مستمر آموزش و پرورش؛(۹)

۵۰ - افزایش همکاری اولیای دانش آموزان با مدرسه و آموزش خانواده ها؛(۹)

۵۱ - تدوین برنامه جامع مشارکت میان خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی؛(۱۰)

راهبرد کلان ۷

جهت دهی آموزش؛ پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی

راهبرد ملی:

۱ - ساماندهی نظام مدیریت پژوهش در کشور؛

۲ - سیاستگذاری و برنامه ریزی مستمر و پویا در حوزه علم و فناوری بر پایه تأمین نیازهای جامعه و تحولات جهانی و دستیابی به مرجعیت علمی کشور

۳ - سیاستگذاری و برنامه ریزی در حوزه علوم و فناوریهای دفاعی و امنیتی با رعایت سیاستهای مصوب شورای عالی امنیت ملی؛

۴ - توسعه و متوازن سازی زیرساخت، امکانات و تجهیزات، متناسب با سیاستها و راهبردهای پیشرفت علم و فناوری و نوآوری؛

۵ - ارتقای سطح شاخصهای بهره وری در نظام علم و فناوری و نوآوری کشور؛

۶ - ساماندهی داوری علمی به منظور ارتقای کیفیت مجلات و انتشارات علمی؛

اقدامات ملی:

۱ - ارزیابی و دسته بندی مؤسسات پژوهشی و تعیین جایگاه تشکیلاتی مناسب آنها بین وزارتخانه ها، دستگاههای علمی، صنعتی و اجرایی، شفاف سازی ماموریت آنها؛(۱)

- ۲ - ارتقای کارآمدی مراکز پژوهشی وابسته به دستگاههای اجرایی با رویکرد تمرکز بر حل مسائل و رفع نیازهای دستگاهی مربوطه و تقلیل انجام فعالیتهای پژوهشی قابل اجرا در سایر مراکز پژوهشی و دانشگاهی؛ (۱)
- ۳ - طراحی ساز و کارهای خاص ارتقای محققان مراکز پژوهشی وابسته به دستگاههای اجرایی برای تشویق تحقیقات توسعه ای و کاربردی؛ (۱)
- ۴ - الزام دستگاههای اجرایی به تهیه اسناد تحول راهبردی علم و فناوری در حوزه مربوطه؛ (۲)
- ۵ - تقویت آموزش و پژوهش و فناوری در حوزه های اولویت دار علم و فناوری و هدایت منابع و اعتبارات دولتی و عمومی آنها؛ (۲)
- ۶ - حمایت از توسعه علوم و فناوری های میان رشته ای؛ (۲)
- ۷ - لحاظ نمودن میزان رفع نیازهای جامعه در شاخصهای رتبه بندی مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی و نظام انگیزشی پژوهشگران و فناوران؛ (۲)
- ۸ - حمایت از حوزه های علم و فناوری که برای حفظ استقلال کشور و رفع نیازهای اولیه جامعه شامل فرهنگ، سلامت، غذا، مسکن، اشتغال و ازدواج ضروری اند؛ (۲)
- ۹ - حمایت ویژه از مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی ممتاز در راستای تحقق مرجعیت علمی؛ (۲)
- ۱۰ - توسعه و تقویت سازوکارهای بهره گیری جامعه از توانایی و قابلیت های صاحبان مهارت و خبرگان بدون مدرک؛ (۲)
- ۱۱ - باز تعریف جایگاه و رسالت فرهنگستانها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی در تحلیل جریان علمی کشور و ارائه پیشنهادات در توسعه مرزهای دانش و نظریه پردازی؛ (۲)
- ۱۲ - ایجاد نهاد هماهنگی برای برنامه ریزی اجرایی و اولویت بندی در حوزه علوم و فناوری های دفاعی و امنیتی با حضور نمایندگان دستگاه های ذیربط (و رعایت سیاستهای مصوب شورای عالی امنیت ملی)؛ (۳)
- ۱۳ - تدوین اسناد و الگوهای پیشرفت علم و فناوری در حوزه دفاعی و امنیتی؛ (۳)
- ۱۴ - حمایت از ایجاد و توسعه آزمایشگاه های ملی و مراکز خدمات تخصصی در حوزه های اولویت دار؛ (۴)
- ۱۵ - حمایت از ایجاد و توسعه شبکه های آزمایشگاهی تخصصی در حوزه های اولویت دار و طراحی سازو کارهای انگیزشی مناسب برای مشارکت داوطلبانه در شبکه؛ (۴)
- ۱۶ - تدوین شاخص های سنجش بهره وری نظام علم و فناوری و پایش آنها؛ (۵)
- ۱۷ - حمایت از جوایز ملی تعالی و ارتقای عملکرد در نهادهای علم و فناوری و نوآوری؛ (۵)
- ۱۸ - تقویت سازو کارهای انگیزشی، معنوی، اعتباری و مادی به منظور ارتقای کیفیت داوری علمی؛ (۶)
- ۱۹ - ایجاد سازو کارهای رتبه بندی داوران و استاندارد سازی و آموزش شیوه های داوری علمی؛ (۶)

تربیت و توانمند سازی سرمایه انسانی با تأکید بر پرورش انسانهای متقی و کارآفرین و خودباور و خلاق و نوآور و توانا در تولید علم و فناوری و نوآوری متناسب با ارزشهای اسلامی و نیازهای جامعه

راهبردهای ملی:

- ۱ - ارتقای نظام مشاور و استعداد یابی و هدایت تحصیلی کشور؛
- ۲ - بهبود هرم ترکیب نیروی انسانی نظام به منظور تحقق برنامه های رشد و توسعه نهادهای آموزشی و پژوهشی؛
- ۳ - ارتقای شایسته سالاری برای انتصاب افراد در جایگاههای مدیریتی علم و فناوری؛
- ۴ - ارتقای همکاری های علمی و تحقیقاتی در بین پژوهشگران، اعضای هیئت علمی، دانشجویان و طلاب در عرصه های مختلف علم و فناوری؛
- ۵ - ارتقای بهره وری منابع انسانی مؤسسات علمی و پژوهشی اعم از اعضای هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و تقویت روحیه تلاش جهادی و گسترش تعاملات معلم و متعلم؛
- ۶ - استفاده از حداکثر ظرفیت و تجارب نخبگان، دانشمندان، اعضای هیئت علمی، مدیران و متخصصان شاغل و بازنشسته دولتی و غیر دولتی و خصوصی در آموزش و پژوهش.

اقدامات ملی:

- ۱ - طراحی و استقرار نظام جامع مشاوره و استعداد یابی و هدایت به منظور هدایت دانش آموزان و دانشجویان به سوی رشته های علمی متناسب با اولویتهای کشور بر اساس استعداد و علاقه مندی و تواناییهای آنها و اولویت های کشور؛ (۱)
- ۲ - توسعه ظرفیت جذب و به کارگیری منابع انسانی متخصص کشور در مراکز علمی دولتی و غیر دولتی؛ (۲)
- ۳ - باز تعریف نظام انتصاب و ارتقای مدیران نهادهای آموزشی و پژوهشی، استادان و پژوهشگران بر اساس ملاکهای کیفی و تقویت نظام شایسته سالاری در نهادهای آموزشی و تحقیقاتی؛ (۲، ۳)
- ۴ - حمایت از فعالیت تمام وقت اعضای هیئت علمی با تأمین هزینه های رفاهی ایشان و فعالیت تمام وقت دانشجویان دوره دکتری با تأمین هزینه های تحصیلی و معیشتی ایشان با نظارت استادان راهنما؛ (۵)
- ۵ - اختصاص پژوهانه برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در جهت حمایت از پایان نامه ها و فعالیت های پژوهشی ایشان با نظارت استادان راهنما؛ (۵)
- ۶ - توسعه مهارت های تحقیقاتی اعضای هیئت علمی و محققان و پژوهشگران و دسترسی به منابع اطلاعاتی؛ (۵)
- ۷ - تدارک برنامه های تربیتی و فرهنگی در سطوح مختلف در راستای تحقق آرمانهای انقلاب شکوهمند اسلامی؛ (۵)
- ۸ - طراحی سازوکار همکاری پاره وقت نخبگان، دانشمندان، اعضای هیئت علمی، مدیران و متخصصان شاغل و بازنشسته دولتی و غیر دولتی در مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛ (۶)

راهبرد کلان ۹

تعامل و اثر گذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام

راهبرد های ملی:

- ۱ - توسعه زبان فارسی به عنوان یکی از زبانهای علمی در سطح جهان؛
- ۲ - توسعه و تقویت شبکه های مناسبات ملی و فراملی دانشمندان و پژوهشگران و همکاری بین المللی با اولویت کشورهای اسلامی و کشورهای فارسی زبان؛
- ۳ - اصلاح سازوکارها و قوانین استخدام، ارتقای محققان و تخصیص مشوقها، راتبه های (بورسهای) تحصیلی، فرصتهای مطالعاتی و پژوهانه ها برای افزایش همکاریهای بین المللی محققان؛
- ۴ - همکاری فعال با جهان اسلام و ایفای نقش پیشگامی برای تولید معرفت علمی مورد نیاز تمدن نوین اسلامی؛
- ۵ - برنامه ریزی به منظور کسب رتبه اول علم و فناوری در منطقه و جهان اسلام.

اقدامات ملی:

- ۱ - افزایش پذیرش دانشجویان خارجی به منظور گسترش زبان فارسی و بستر سازی مرجعیت علمی کشور با اولویت کشورهای اسلامی و همسایه؛ (۱)
- ۲ - تقویت جریان معادل سازی برای واژه های علمی بیگانه در تمام رشته ها و تأکید بر نگارش مقالات علمی - تخصصی به زبان روان فارسی؛ (۱)
- ۳ - توسعه و ابداع روش های سهل و سریع فارسی آموزی؛ (۱)
- ۴ - حمایت از تأسیس رشته زبان فارسی در دانشگاههای مختلف جهان؛ (۱)
- ۵ - اصلاح و تحول در روشهای آموزش زبان به ویژه زبان عربی و انگلیسی در مقاطع آموزش عمومی؛ (۲)
- ۶ - ایجاد و توسعه نمایندگی های علمی و فناوری در سفارتخانه های جمهوری اسلامی ایران در حوزه های اولویت دار به منظور انتقال دستاوردها و تجارب جهانی در فناوریهای پیشرفته و صادرات دستاوردهای جمهوری اسلامی ایران در عرصه فناوری به سایر کشورها؛ (۲)
- ۷ - همکاری بین المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام با توجه به مزیت های نسبی و منابع هر کشور؛ (۲)
- ۸ - ایجاد شبکه های پژوهشی در داخل و خارج از کشور برای انتشار و تبادل دانش و فناوری متناسب با اولویتهای ملی و بهره گیری از فرصتهای جهانی؛ (۲)
- ۹ - ایجاد پژوهشگاههای بین المللی فراملی به منظور توسعه همکاریهای بین المللی به ویژه با کشورهای جهان اسلام؛ (۲)

- ۱۰ - تأکید بر برگزاری سمینارهای منطقه ای و بین المللی و ترجمه آثار ایرانی - اسلامی به زبانهای مختلف منطقه و جهان؛(۲)
- ۱۱ - تقویت جریان اطلاعات مفید در حوزه علم و فناوری و توسعه فعالیت‌های انجمنهای علمی و نهادهای پژوهشی کشور در سطح بین المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام؛(۲)
- ۱۲ - ساماندهی تعامل و ارتباطات بین المللی در حوزه علم و فناوری بین سازمانها، مجامع، دانشمندان و متخصصان و افزایش برگزاری نشست های علمی مشترک؛(۲)
- ۱۳ - حمایت از طرحهای پژوهشی و فناوری بین المللی با سرمایه گذاری مشترک و تسهیل همکاریهای با مؤسسات فناوری خارجی و گسترش تعاملات فناورانه با کشورهای دارای فناوری پیشرفته با روشهایی نظیر مشارکت در کنسرسیومها با رعایت سیاستهای نظام؛(۲)
- ۱۴ - فراهم آوردن بستر مشارکت دانشمندان ایرانی در مجامع و مراکز برتر جهان و بهره گیری از دانشمندان شناخته شده جهانی در ایران برای تبادل آرا و نظریات و معرفی پدیده های نو علمی با اولویت کشورهای جهان اسلام؛(۲)
- ۱۵ - تبدیل پدیده خروج نخبگان به فرصتی برای گسترش نگرش و منطبق انقلاب اسلامی به سراسر جهان؛(۲)
- ۱۶ - ایجاد سازو کارهای حمایتی، اعطای بورسهای تحصیلی، فرصتهای مطالعاتی و پژوهانه برای افزایش همکاریهای بین المللی دانشگاهها و حضور آنها در مجامع و شبکه های علمی بین المللی؛(۳)
- ۱۷ - تقویت و توسعه نظام مند همکاری دانشگاههای کشور با دانشگاههای بزرگ و معتبر جهانی، به ویژه با دانشگاههای جهان اسلام با اولویت دوره های تحصیلات تکمیلی و با انجام پژوهشهای مشترک؛(۳)
- ۱۸ - اصلاح قوانین و مقررات مربوط به انتقال فناوری به کشور و ایجاد و توسعه نهادهای انتقال و بومی سازی فناوری از خارج به داخل و بالعکس؛(۳)
- ۱۹ - حمایت از مطالعات لازم برای شناسایی، نحوه توانمندسازی و نیازهای علمی و پژوهشی جهان اسلام و کشورهای منطقه؛(۴)
- ۲۰ - ترجمه منابع علمی ایرانی اسلامی و ارسال کتب فارسی مرجع حاوی تولیدات و نظرات علمی دانشمندان کشور به مراکز و کتابخانه های معتبر جهان؛(۴)
- ۲۱ - بهره گیری از فرصت های جهانی و توانمندیهای ملی برای توسعه و تعالی حوزه علوم انسانی و اجتماعی بر اساس مبانی بینشی و ارزشی اسلام؛(۴)
- ۲۲ - مشارکت فعال در تنظیم معیارها و اهداف نظام اعتبار سنجی و رتبه بندی مراکز آموزش عالی در منطقه و جهان اسلام؛(۴)
- ۲۳ - تقویت و توسعه همکاری الهام بخش و اثر گذار با دانشگاههای کشور جهان اسلام و بهره برداری از ظرفیت دانشگاههای کشورهای پیشرو در علم و فناوری از طریق تبادل استاد و دانشجو و اجرای دوره های آموزشی مشترک در رشته های اولویت دار؛(۴)
- ۲۴ - جلب مشارکت مؤثر متخصصان و پژوهشگران ایرانی و غیر ایرانی مقیم خارج از کشور؛(۵)

۲۵ - حمایت از ارئه مقالات معتبر در عرصه بین المللی و ثبت اختراعات و اکتشافات؛(۵)

راهبرد کلان ۱۰

متحول سازی و ارتقای کمی و کیفی در علوم انسانی و هنر مبتنی بر معارف اسلامی

راهبرد های ملی:

- ۱ - توسعه هدفمند علوم انسانی بر پایه فطرت الهی انسانها و معارف اسلامی و ساماندهی آموزش ها و پژوهش های آن؛
- ۲ - تقویت تعامل مؤثر حوزه و دانشگاه به منظور تولید علوم انسانی و هنر؛
- ۳ - ترویج و تعمیق نقد و مناظره و گسترش کرسی های نظریه پردازی در حوزه علوم انسانی و هنر و معرف اسلامی؛
- ۴ - گسترش گرایشهای میان رشته ای در درون علوم انسانی و بین رشته های علوم انسانی با سایر علوم، بر اساس نگرش اسلامی با رویکرد رفع نیازهای علمی و اجتماعی؛
- ۵ - ایجاد ساختارهای خاص حمایت از توسعه کیفی علوم انسانی و معارف اسلامی؛
- ۶ - توسعه و بومی سازی هنر و علوم انسانی کاربردی و متناسب سازی رشته های آنها با نیازهای واقعی کشور؛
- ۷ - ساماندهی و تقویت هدفمند آموزش زبانهای خارجی به منظور تحول کیفی در آن؛
- ۸ - بستر سازی و تقویت حمایتی برای رشد هنر متعهد؛
- ۹ - حمایت از توسعه آموزش و پژوهشهای بنیادی و کاربردی در حوزه هنر متعهد؛

اقدامات ملی:

- ۱ - حمایت از تولید و کاربری کردن علوم انسانی با جهت گیری اسلامی؛(۱)
- ۲ - ایجاد سازو کار روزآمد سازی محتوای آموزشی در رشته های علوم انسانی و هنر مبتنی بر مبانی اسلامی و نظارت بر ارتقای کیفی آن؛(۱)
- ۳ - اصلاح آموزشهای علوم انسانی به منظور توجه بیشتر به مطالعات بنیادی و تأکید بر آموختن اصول و مبانی و قواعد اساسی علوم مربوطه مبتنی بر مبانی اسلامی؛(۱)
- ۴ - توسعه پژوهشهای بنیادی معرفتی در حوزه علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی و ارائه تولیدات علمی آنها به جهان؛(۱)
- ۵ - حمایت از تأسیس انجمن ها و پژوهشگاه ها و قطبهای علمی مشترک بین حوزه و دانشگاه به منظور شکل گیری و تکوین دیدگاهها و نظریات اسلامی در حوزه علوم انسانی؛(۲)
- ۶ - طراحی و توسعه برنامه های پژوهشی، فرصت های مطالعاتی و آموزشی مشترک میان حوزه و دانشگاه و ایجاد مراکز پژوهشی و آموزشی مشترک؛(۲)

- ۷ - طراحی سازو کارهای لازم برای تربیت و جذب معلمان و مربیان و مدرسان دروس معارف اسلامی و علوم انسانی در مدارس و دانشگاهها با استفاده از توانمندی ها و ظرفیت های حوزه های علمیه؛(۲)
- ۸ - تدوین قوانین و مقررات مورد نیاز و تقویت کرسیهای نظریه پردازی و نقد و مناظره جهت تولید علوم انسانی و تحقق مرجعیت علمی؛(۳)
- ۹ - ایجاد سازوکارهای تشویق نظریه پردازان در حوزه های علوم انسانی و معارف اسلامی و انتشار دستاوردهای آنان؛(۳)
- ۱۰ - ارتقای جایگاه کرسیهای نظریه پردازی برای فعالیت در سطح بین المللی با تاکید بر جهان اسلام؛(۳)
- ۱۱ - ایجاد سازو کارهای لازم رای تقویت مواجهه انتقادی و تطبیقی با متون ترجمه ای در علوم انسانی؛(۳)
- ۱۲ - ایجاد گرایش های میان رشته ای بین شاخه های علوم انسانی و سایر علوم؛(۴)
- ۱۳ - حمایت از مطالعات و ایجاد فلسفه های رشته های مختلف علوم بر پایه فلسفه و حکمت اسلامی؛(۴)
- ۱۴ - اصلاح جریان استعداد یابی و هدایت تحصیلی برای جذب استعدادهای برتر در علوم انسانی و معارف اسلامی؛(۵)
- ۱۵ - حمایت از تاسیس و فعالیت مراکز نخبه پرور در حوزه علوم انسانی مبتنی اسلامی؛(۵)
- ۱۶ - ایجاد نظام حمایت معنوی و اعتباری و مالی از پژوهش های علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی و حمایت از تألیفات، رساله ها، پژوهشها و سمینارهای علمی تخصصی در این زمینه؛(۵)
- ۱۷ - حمایت از پایان نامه ها و رساله های تحصیلی در رشته های علوم انسانی و هنر برای رفع نیازهای کشور؛(۶)
- ۱۸ - حمایت از توسعه پارک های علم و فناوری ویژه علوم انسانی و هنر بر اساس نیازها و استعدادهای منطقه ای و استانی؛(۶)
- ۱۹ - تقویت سازمانهای مردم نهاد (سمن) و اجتماعات علمی - حرفه ای در حوزه پژوهشهای علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی؛(۶)
- ۲۰ - بازنگری در توسعه کمی و کیفی رشته های علوم انسانی و میزان پذیرش دانشجو بر اساس نیازهای جامعه و وجود فرصتهای شغلی؛(۶)
- ۲۱ - توسعه رشته های علوم انسانی و هنر منوط به وجود منابع علمی متناسب با نگرش اسلامی و مدرسان دارای صلاحیت و مسلط بر مبانی اسلامی؛(۶)
- ۲۲ - ساماندهی مؤسسات آموزش زبانهای خارجی و متنوع سازی آموزش آنها از طریق شفاف سازی نیازهای کشور برای تعاملات بین المللی علم و فناوری؛(۷)
- ۲۳ - بومی سازی و تدوین برنامه های درسی و محتوای آموزشی در زمینه آموزش زبانهای خارجی با توجه به فرهنگ اسلامی؛(۷)
- ۲۴ - تقویت استفاده از زبان فارسی در حوزه های تخصصی علوم با تأکید بر معادل سازی مفهومی برای اصطلاحات تخصصی و ترویج آنها در مجامع علمی و تلاش برای تبدیل زبان فارسی به زبان علم؛(۷)

- ۲۵ - حمایت از تولیدات هنری با رویکرد معرفی ارزشهای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس؛ (۸)
- ۲۶ - حمایت از تولیدات هنری به منظور تقویت جلوه های علمی و ملموس هنر متعهد در شئون مختلف زندگی و احیای هنرهای سنتی فراموش شده؛ (۸)
- ۲۷ - تدوین نظام ثبت حقوقی آثار هنری؛ (۸)
- ۲۸ - تقویت و راه اندازی حوزه های میان رشته ای بین هنر و دیگر رشته های علوم بر اساس آموزه های اسلامی به ویژه فلسفه و فقه و هنر؛ (۹)
- ۲۹ - تدوین و گسترش و تعمیق دروس مربوط به مبانی نظری هنر متعهد و توسعه رشته های هنرهای محلی و منطقه ای در چارچوب فرهنگ اسلامی؛ (۹)
- ۳۰ - هدایت آموزش و پژوهشهای هنری برای نیل به هنر متعهد و نقد و ارزیابی جلوه های هنری حاکم بر زندگی امروز؛ (۹)
- ۳۱ - زمینه سازی و تقویت مطالعات برای معرفی هنرمندان معارف اسلامی به منظور افزایش اثر گذاری معارف دینی در جامعه؛ (۹)
- ۳۲ - حمایت از تاسیس و گسترش فعالیت مراکز آموزشی و پژوهشی هنر اسلامی با مشارکت حوزه های علمیه؛ (۹)

راهبرد کلان ۱۱

جهت دهی به چرخه علم و فناوری و نوآوری برای ایفای نقش مؤثر در حوزه علوم پزشکی و سلامت

راهبرد ملی:

- ۱ - توسعه و بومی سازی علوم و فناوری های سلامت در کشور؛
- ۲ - توسعه آموزش و پژوهش در زمینه ترویج شیوه های زندگی سالم و اسلامی و نیز عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت و بهداشت؛
- اقدامات ملی**
- ۱ - توسعه آموزشها و پژوهشهای حوزه تغذیه و پیشگیری، به منظور بهره مندی از مواد غذایی سالم و حفظ سلامت جامعه؛ (۱)
- ۲ - تولید دانش با تأکید بر بیماریها و معضلات بومی؛ (۱)
- ۳ - تقویت ارتباط علوم سلامت و بالینی و طب سنتی اسلامی - ایرانی با علوم پایه و علوم اسلامی و علوم انسانی و علوم اجتماعی؛ (۱)
- ۴ - ساماندهی بازار محصولات و تجهیزات سلامت در کشور به منظور حمایت از تولید علم و فناوریهای بومی؛ (۱)
- ۵ - توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه سلامت به منظور ایجاد نظام سلامت الکترونیک با رعایت اخلاق اسلامی و امنیت اجتماعی و حریم خصوصی؛ (۱)
- ۶ - تقویت نظام آموزشی با رویکرد تربیت سرمایه انسانی متخلق به اخلاق حرفه ای مبتنی بر تعالیم اسلامی؛ (۲)

راهبرد کلان ۱۲

جهت دهی به چرخه علم و فناوری و نوآوری برای ایفای نقش آفرینی مؤثرتر در حوزه فنی و مهندسی

راهبردهای ملی:

- ۱ - توجه ویژه به توسعه نیاز محور علوم و فناوری های مهندسی برای تولید و جذب فناوری با توان رقابتی و ثروت آفرینی همراه با حفظ محیط زیست و الگوی صحیح مصرف و رعایت اخلاق حرفه ای؛
- ۲ - تقویت ساختارهای حمایت از توسعه تقاضا محور فعالیتهای فنی و مهندسی؛

اقدامات ملی:

- ۱ - تقویت شرکتهای فنی و مهندسی به منظور کسب توان طراحی مفهومی و پایه؛(۱)
- ۲ - حمایت از شرکتهای طراحی مهندسی برای مشارکت در طرح های بین المللی؛(۱)
- ۳ - ایجاد سازوکارهای لازم به منظور تحصیل و تشویق صادرات و خدمات فنی و مهندسی؛(۱)
- ۴ - واگذاری طرحهای کلان ملی پژوهش و فناوری به متخصصان داخلی به منظور ارتقای خودباوری و توانمندی ملی و در جهت تأمین نیازهای آتی کشور و جهان؛(۱)
- ۵ - تدوین معیارهای اخلاق حرفه ای مهندسی و ترویج و نظارت بر رعایت آنها؛(۱)
- ۶ - تشویق دانش آموختگان فنی و مهندسی به سمت ایجاد شرکت های دانش بنیان خصوصی و تعاونی در پارکها و مراکز رشد علم و فناوری از طریق ارائه تسهیلات خاص به آنها؛(۲)
- ۷ - توسعه و ساماندهی نظامهای مهندسی به منظور افزایش کارآمدی و پاسخگویی آنها؛(۲)
- ۸ - حمایت از شرکتهای طراحی و مهندسی به منظور کاربردی کردن دانش فنی تولید شده در پژوهشگاهها و دانشگاهها؛(۲)

راهبرد کلان ۱۳

توسعه و تعمیق و تقویت آموزش و پژوهش در حوزه علوم پایه

راهبردهای ملی:

- ۱ - تشویق و هدایت مؤسسات علمی و آموزشی در توسعه علوم پایه به منظور گسترش مرزهای علم و پاسخگویی به نیازهای جامعه؛
- ۲ - افزایش بهره وری نهادها و زیر ساخت ها در حوزه علوم پایه؛

اقدامات ملی:

۱ - تعریف طرح‌های کلان ملی و حمایت از آنها در حوزه‌های اولویت دار و افزایش سرمایه گذاری بخشهای صنعت و بازار در آنها؛(۱)

۲ - الزام و تشویق طرح‌های مطالعاتی و تحقیقات کاربردی و توسعه ای به هزینه کرد بخشی از اعتبارات خود در پژوهش‌های علوم پایه مرتبط؛(۱)

۳ - تشویق نظریه پردازی در علوم پایه برای کشف مسیرهای جدید و میانبر علمی؛(۱)

۴ - بازنگری و ارتقای روش‌ها و محتوای آموزش علوم پایه در کلیه سطوح تحصیلی؛(۱)

۵ - تقویت تعامل میان علوم پایه با سایر علوم؛(۱)

۶ - شبکه سازی مؤسسات آموزشی و پژوهشی در حوزه علوم پایه به منظور افزایش هماهنگی و همکاری و تقویت تحقیقات بین رشته ای از طریق اشتراک امکانات و تجهیزات، تقسیم کارهای پژوهشی و جذب نخبگان علمی؛(۲)

فصل پنجم: چارچوب نهادی علم و فناوری و نوآوری

۵ - ۱ تقسیم کار ملی در نظام علم و فناوری

الف (سیاستگذاری کلان و نظارت و ارزیابی

سیاستگذاری و تصمیم گیری کلان و راهبردی نظام علم و فناوری، روزآمد سازی و اجرایی کردن نقشه جامع علمی کشور و ارزیابی و نظارت بر حسن اجرای آن، سیاستگذاری کلان برای همکاری های بین المللی در عرصه علم و فناوری و تصویب اسناد ملی فناوریهای اولویت دار بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی است که با ساز و کار مورد نظر شورا انجام می گیرد.

ب (سیاستگذاری اجرایی و هماهنگی و انسجام بخشی اجرای نقشه جامع علمی کشور

به منظور تهیه و تصویب و ابلاغ سیاستهای اجرایی، طراحی سازوکار تحقق اهداف نقشه و اصلاح ساختارها و فرآیندهای مربوطه، هماهنگی و انسجام بخشی در اجرای نقشه جامع علمی و نظارت بر حسن اجرای آن، "ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور" توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی با ترکیب زیر ایجاد می گردد:

۱ - دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی (رئیس) ۲ - چهار نفر از اعضای حقیقی به انتخاب شورا ۳ - رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها با اجازه معظم له ۴ - وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ۵ - معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری ۶ - وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی ۷ - وزیر آموزش و پرورش ۸ - رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ۹ - رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی ۱۰ - یک نفر از مدرسین حوزوی به انتخاب شورای عالی حوزه های علمیه

تبصره با توجه به تنوع ارتباط نظام علم و فناوری با عرصه های مختلف فرهنگی، صنعتی، تولیدی و خدماتی، در موارد لازم از وزرا و رؤسای نهادهای ذیربط جهت شرکت در جلسات ستاد و کمیسیون های مربوط دعوت به عمل خواهد آمد.

ج) برنامه ریزی و اجرا و فرهنگ سازی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری رئیس جمهوری و بنیاد ملی نخبگان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، فرهنگستانهای کشور، جهاد دانشگاهی، مرکز همکاریهای فناوری و نوآوری ریاست جمهوری، سایر وزارتخانه ها و نهادها و دستگاههای تبلیغی و فرهنگی کشور، در فرآیند اجرایی نمودن و فرهنگ سازی نقشه در چارچوب سیاستهای مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور همکاری می نمایند.

۵-۲. نظام اجرا، نظارت، ارزیابی و به روزرسانی نقشه جامع علمی کشور

اتخاذ تدابیر لازم در لایه های مختلف نظام علم و فناوری و ترسیم صحیح و شفاف گردش فعالیت ها و تعاملات در بین اجزای نظام، ضامن اجرای نقشه و ارتقای بهره وری کشور در این زمینه است. همچنین حفظ و استمرار کارکرد نقشه جامع علمی مستلزم پایش و مراقبت از پیشرفت اجرای نقشه در افق زمانی پیش بینی شده برای آن و مراقبت از صحت و اعتبار اجزای مختلف نقشه است. این پایش و مراقبت باید به گونه ای باشد که جهت گیری نظام اجرایی نقشه به سوی دستیابی به اهداف آن حفظ شود و در صورت بروز هر گونه تغییرات اثر گذار در مفروضات و اوضاع محیطی، این تغییرات در کوتاه ترین زمان شناسایی و آثار آن تحلیل شود و مراجع مربوط اقدامات اصلاحی مورد نیاز را به تصویب برسانند. به این منظور:

۱- ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور با ایجاد سازوکارهای لازم و استفاده از نهادهای مختلف، ضمن انجام تصمیم گیریهای لازم و ابلاغ مصوبات، وظیفه نظارت بر تحقق اهداف نقشه و ارزیابی پیشرفت کار را عهده دار است.

۲- ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور موظف است پس از تصویب و ابلاغ نقشه جامع علمی در فواصل زمانی خاص به تکمیل و به روز رسانی اولویتهای علم و فناوری کشور، ارائه اسناد ملی مربوطه و تعیین نوع پشتیبانی در هر زمینه اقدام کند.

۳- ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور با همکاری دستگاه ها و نهادهای مسئول و مؤسسات پژوهشی - مطالعاتی شاخصهای علم و فناوری مورد نیاز و کمیتهای مطلوب مربوطه را تکمیل و بروز می رساند.

۴- ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور موظف است با همکاری دستگاههای ذیربط گزارش وضع موجود علم و فناوری کشور را بر اساس شاخصهای نقشه جامع علمی کشور طی یکسال تدوین کند. علاوه بر آن این ستاد گزارش ارزیابی وضع موجود علم و فناوری کشور را هر ساله بر اساس آخرین شاخص ها تدوین می کند و به شورای عالی انقلاب فرهنگی تسلیم می نماید.

۵- ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور موظف است با رصد وضعیت پذیرش دانشجو در رشته ها و مقاطع تحصیلی در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی سالیانه گزارش میزان نیاز کشور به این رشته ها و مقاطع را با توجه به اولویت های ملی و تهدیدها و فرصت ها امکانات کشور تهیه کند و به همراه گزارش اقدامات خود برای اصلاح وضع موجود، به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.

۶- کلیه دستگاههای اجرایی موظف اند در چارچوب سیاستهای اجرایی ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی، طرحها و برنامه های خود را برای اجرای این نقشه تدوین و برای بررسی و تصویب به ستاد تسلیم نمایند. ستاد موظف است میزان پیشرفت و عملکرد طرحها و برنامه های ارائه شده دستگاه ها اجرایی را در فواصل یکساله به شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش نماید.

۷- شورای عالی انقلاب فرهنگی در صورت نیاز جهت اصلاح و تصویب قوانین با مجلس شورای اسلامی تعامل خواهد داشت.

۸ - ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور موظف است ضمن رصد و پایش اوضاع محیطی و رقبا و تحولات جهانی علم و فناوری با رویکرد آینده پژوهی، نقشه جامع علمی کشور را به صورت دوره ای، روزآمد می نماید و برای تصویب به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهد.

نقشه جامع علمی کشور در ۵ فصل، در جلسات ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، مورخ ۸۹/۲/۲۱، ۸۹/۳/۴، ۸۹/۳/۱۸، ۸۹/۳/۱۵، ۸۹/۴/۲۹، ۸۹/۴/۲۶، ۸۹/۵/۶، ۸۹/۷/۲۰، ۸۹/۷/۲۷، ۸۹/۷/۴، ۸۹/۸/۱۱، ۸۹/۸/۱۸، ۸۹/۹/۲، ۸۹/۹/۱۶، ۸۹/۹/۳۰ و ۸۹/۱۰/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب نهایی رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و کلیه مصوبات و سیاستهای قبلی مغایر، لغو و بلااثر خواهد بود.